

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΥΠΟ ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΤΟΣ Α΄.-ΤΟΜΟΣ Α΄.

(Ὅτι ἐστὶ περὶ τοῦ ἄν ὀσιωτέρου ἀνθρώπου
βουλευόμενον ἢ περὶ παιδείας καὶ αὐτοῦ καὶ
τῶν αὐτοῦ οἰκείων. (Πλάτ. Θιάγης.)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Κ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

—
1879

Η ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ.

ΥΠΟ ΗΙΡΡΕΑΥΧ

(ὁδ. συνέχεται σελ. 113).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Τὸ νομοσχέδιον τὸ παρὰ τοῦ κ. Φόρστερ ὑποβλήθην εἰς τὸ κοινοβούλιον κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1870 καὶ ἐπιψηφισθὲν κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, συνετάχθη τούτο μὲν, πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ ἴδωσι πλείστας ὅσας σχολὰς ἰδρυομένας, ὥστε διὰ τοῦ μέσου τούτου πάντες οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Οὐαλλίᾳ παῖδες τύχῳσι τῆς ἀναγκαίας ἐκπαιδεύσεως, τοῦτο δὲ, πρὸς χάριν τῶν ἀπαιτούντων, ὑπὸς ἡ θρησκεία χρησιμεύσῃ ὡς βᾶσις τῆς ἐθνικῆς διδασκαλίας. Ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἐκείνῳ ὁ κ. Φόρστερ ἀπέφυγεν, ὅσον οἶόν τε, τὰς ἐκ τοῦ αἵρετικοῦ πνεύματος δυναμένας καὶ προέλθουσι δυσχερείας. Ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ ἀπεδείκνυεν ὅτι παῖδες πλείονες τῶν 15, ἐστερήθησαν πάσης ἐκπαιδεύσεως, ἢ ἔτυχον τοιαύτης ἐλλιπεστάτης· ὅτι εἰς τὰς μεγαλοπόλεις, οἷαι ἡ Λιβερπούλη, ἡ Λήδη, ἡ Βιρμιγγάμη, ἡ Μαγκεστρία, τὸ τρίτον τῶν παιδῶν ἦτο καταδεδικασμένον παρ' αὐτῶν τῶν οἰκογενειῶν των νὰ σήπηται ἐν τῇ ἀμαθείᾳ· ὅτι ἐν τῇ Λιβερπούλῃ π. χ. ἐπὶ 80,000 παιδῶν, ἀπὸ 5 μέχρι 12 ἐτῶν ἡλικίας, 20,000 οὐδόλως ἐφοίτων εἰς σχολὰς καὶ 20,000 ἐτύγγανον τοιαύτης ἐκπαιδεύσεως, ὥστε προτιμότερα ἤθελεν εἶσθαι ἡ παντελῆς αὐτῆς στέρησις.

Δυνάμει τοῦ νόμου τούτου αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ἐνορίαὶ διηρέθησαν εἰς σχολικὰ διαμερίσματα· ἐν ἐκάστῳ δὲ διαμερίσματι ὑφίσταται τοπικὸν αἵρετὸν συμβούλιον. Εἰς τὰς πόλεις τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου τούτου διορίζονται παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, εἰς δὲ τὰς ἐνορίας παρὰ τῶν ἐπιτρόπων τῶν ἐκκλησιῶν. Ἢ ἐπὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐφορεύουσα ἐπιτροπὴ δύναται νὰ ἐνώσῃ πλείοτέρας ἐνορίας πρὸς ἴδρυσιν ἑνὸς καὶ μόνου σχολικοῦ διαμερίσματος· δύναται πρὸς τούτοις σχολικόν τι διαμερίσμα νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἑτέρου. Τὰ πρὸς συντήρησιν τῶν σχολῶν ἀπαιτούμενα χρήματα διατίθενται ὑπὸ τοῦ συμβουλίου. Ἐν ἢ δὲ περιπτώσει ἤθελε παρουσιασθῆ ἔλλειμμα, ἡ βουλή χορηγεῖ δικαίωμα φορολογίας παρ' ἐκάστου μαθητοῦ μέχρι δέκα σελλινίων.

Τὰ συμβούλια ταῦτα, ὡς εὐκόλως ἐννοεῖται, εἶναι εἶδος ἐταιρίας διαδοχικῆς, ἐχούσης κοινὴν σφραγίδα καὶ χαιρούσης τὸ δικαίωμα τῆς ἀποκτήσεως γαιῶν, τὸ εἰσόδημα τῶν ὁποίων ἀφιεροῖ εἰς τὴν συντήρησιν τῶν σχολῶν.

Τὰ συμβούλια τῶν σχολῶν, ὧν ἡ διεύθυνσις εἶναι εἰς αὐτὰ ἐμπεισευ-

μένη, ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ προσδιορίζειν τὸ εἶδος τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας, τὸ εἰς τὰς σχολὰς ἐφαρμοστέον.

Ὁ ὅρος οὗτος, τοῦ ὁποίου σκοπὸς εἶναι ὁ σεβασμὸς τῶν δικαιωμάτων τῆς συνειδήσεως, δὲν ἱκανοποιεῖ οὔτε τοὺς θέλοντας ἀναλλοίωτον τὴν διατήρησιν τοῦ ἀρχαίου συστήματος τῶν δημοτικῶν σχολῶν, οὔτε τοὺς ἐπιθυμοῦντας, ὅπως τὸ κοινοβούλιον διὰ πράξεώς του ἀπαγορεύσῃ ἀπολύτως τὴν θρησκευτικὴν διδασκαλίαν.

Ἐν Ἀγγλίᾳ γενικῶς παρεδέχθησαν, ὅτι, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ διὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ ἰδρυσις σχολῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ καταστῇ ὑποχρεωτική!

Ὅθεν διὰ τοῦ νέου νόμου χορηγεῖται εἰς τὰ συμβούλια τῶν σχολῶν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν ἢ οὐ τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, ἣν καὶ παρεδέχθησαν πλεῖστα χωρία καὶ ἀγροτικὰ συνοικίαι.

(ἀκολουθεῖ).

ΣΧΕΔΙΟΝ ΝΟΜΟΥ

Περὶ ἐπιθεωρήσεως τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ δημοτικῶν σχολείων.

Ἄρθρον 1. Ἡ ἐπιθεώρησις τῶν δημοτικῶν σχολείων εἶναι διττή, ἐπιτόπιος καὶ γενικὴ, ἐνεργεῖται δὲ ὑπὸ τῶν κατὰ δήμους Ἐπιθεωρητικῶν Ἐπιτροπειῶν, ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ ὑπὸ τῶν ἐκπεμπομένων πρὸς τοῦτο κατ' ἔτος ἐκτάκτων εἰδικῶν Ἐπιθεωρητῶν ὡς ἐξῆς.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Περὶ ἐπιτοπίου ἐπιθεωρήσεως.

Ἄρθ. 2. Ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἐκάστου δήμου συνιστᾶται Ἐπιτροπεία Ἐφορευτικὴ τῶν ἐν τῷ δήμῳ δημοτικῶν σχολείων, καθῆκον κυριώτατον ἔχουσα νὰ ἐπιθεωρῇ τὰ σχολεῖα καὶ νὰ γνωματεύῃ περὶ τῆς ἐπιμελείας καὶ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ διδασκάλου, περὶ τῆς προόδου τῶν μαθητῶν καὶ τῆς ὑπάρξεως ἐν τοῖς σχολείοις τῶν ἀπαιτουμένων ὀργάνων διδασκαλίας καὶ τοῦ ἀναγκαίου ὕλικου.

Ἄρθ. 3. Ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ σύγκριται ἐν μὲν ταῖς πρωτεύουσαις τῶν νομῶν καὶ ἐπαρχιῶν ἀπὸ τὰ ἐξῆς πέντε μέλη: ἀπὸ τὸν πρόεδρον τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου ἢ τὸν ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ ὡς πρόεδρον, ἀπὸ τὸν γυμνασιάρχην ἢ τὸν σχολάρχην, ὅπου δὲν ὑπάρχει γυμνάσιον, ἢ τοὺς